

Довідник № 42

**УКРАЇНСЬКА
МЕМУАРИСТИКА
1914-1924**

(Бібліографічний реєстр)

ІВАН КАЛИНОВИЧ

Видавництво Канадського інституту українських студій
Альбертський університет

Едмонтон 1991

Canadian Institute of Ukrainian Studies Press

Occasional Research Reports

CIUS Press publishes research reports, including theses, periodically. Copies may be ordered from the Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 352 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, Alberta T6G 2E8.

The name of the publication series and the substantive material in each issue (unless otherwise noted) are copyrighted by the Canadian Institute of Ukrainian Studies Press.

Publication of this work is made possible in part by a grant from the Stepania Bukachevska-Pastushenko Archival Endowment Fund.

Частину фондів на це видання завдячуємо дотації з Архівного фонду ім. Стефанії Букачевської-Пастушенко.

PRINTED IN CANADA

Digitized by the Internet Archive
in 2016

<https://archive.org/details/1914192442kaly>

Occasional Research Reports

Bibliography Series Editor: Edward Kasinec

UKRAINIAN MEMOIR LITERATURE 1914-1924

(A Bibliographic Checklist)

IVAN KALYNOVYCH

Research Report No. 42 — 1991

Canadian Institute of Ukrainian Studies Press
University of Alberta

Edmonton, Alberta

Серія довідників

Редактор бібліографічної серії: Едвард Касинець

УКРАЇНСЬКА МЕМУАРИСТИКА 1914-1924

(Бібліографічний реєстр)

ІВАН КАЛИНОВИЧ

Довідник № 42 – 1991

Видавництво Канадського інституту українських студій
Альбертський університет

Едмонтон, Альберта

Introduction

Ivan Kalynovych (1884-1927)

Ukraïns'ka memuarystyka, 1914-1924: Bibliohrafichnyi reiestr
(L'viv: Nakladom avtora v drukarni Nauk. tov-va im. Shevchenka, 1925).

Political activist in Ukrainian socialist parties, publisher, journalist, editor, and bibliographer, Kalynovych spent most of his brief life in various cities of Western Ukraine. As a bibliographer, he is perhaps best-known for his pioneering work on the bibliography of writings dealing with the Ukrainian Sich Riflemen (1924), the Prosvita Society, Ukrainian studies (1924), covering the immediate post-war period, and the work reproduced in the series, an important listing of Ukrainian memoir literature.

Kalynovych's is the only modern bibliography of Ukrainian memoir literature. It was originally published in I.I. Krevets'kyi's *Stara Ukraina* (IX-X), 1924. The 200 entries in his bibliography are somewhat arbitrarily divided into two sections: memoirs dealing with World War I, and the period 1917-24 and the Ukrainian Revolution. Within these chapters and subchapters there is an alphabetical arrangement which includes author/title, the periodical or serial literature, place and date of publication, and pagination. Unfortunately, the items are not consistently annotated.

Edward Kasinec
Chief, Slavic and Baltic Division
and Astor Fellow
New York Public Library

УКРАЇНСЬКА МЕМУАРИСТИКА

1914—1924

(БІБЛІОГРАФІЧНИЙ РЕЄСТР)

ЗІБРАВ

ІВАН КАЛИНОВИЧ.

ЛЬВІВ, 1925.

НАКЛАДОМ АВТОРА.

З ДРУКАРНІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА.

Передрук зі „Старої України“ — за 1924 р. № IX—
Друковано 200 примірників.

Про значіння мемуарів, передовсім для історії — не треба й говорити. Їх не в силі заступити ні офіційальні акти, ні історичні документи. Мемуари, це живі пам'ятники життя наших предків, фотографічні знімки людей даної епохи, їхнього побуту, світогляду, звичаїв та обичаїв.

Признаючи потребу зібрання сучасної української мемуаристики, а саме воєнної і повоєнної доби, автор цих рядків збирає від кількох літ матеріали до бібліографії української мемуаристики за 1914—1924 рр. Та в рамках цього реєстру, первісно друкованого на сторінках журналу «Стара Україна» (1924 р. № IX/X, стор. 145—150) й тут доповненого, приновтено тільки важніші мемуари (українські і українські), що появилася друком на протязі 1914—1924 рр. як окремими виданнями, так і на сторінках журналів та часописів. І тільки про ті роки.

Хто-б шукав повної української мемуаристики за названий час, знайде її в праці того-ж автора: Бібліографія українознавства за 1914—1923 рр., у відділі «Українська історична бібліографія» (частина I, випуск 2), яку видає Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові, як том V. «Матеріалів до української бібліографії».

---

1. Всесвітня війна.

(1914—1918 рр.).

Барвінський, Б., Др.: В московській тюрмі. (В річницю масового ув'язнення Українців в ніч 17. на 18. лютого 1915 р.). »Українське Слово«. Львів, 1916. № 45—48.

Боцян, О., Др., о.: З днів московського наїзду. (Записки з вересня 1914 р.). »Нива«. Львів, 1916, № 1, стор. 26—42.

Гвоздецький, Ал., о.: З днів смутку і горя. (До історії переслідувань українського духовенства в часі московського наїзду). »Українське Слово«. Львів, 1916, № 82 і 83.

Дольницький Із., о.: Із минулих днів. (Спомини). Календар »Місіонаря« на 1924 рік. Жовква, 1923, ст. 122—135.

Дорошенко, Д.: Галицька Руїна, 1914—1917 рр. (Спогади й вражіння). »Наше Минуле«. Київ, 1919, № 3, ст. 17—36.

Дорошенко, Д.: Мої спомини про недавнє-минуле. (1914—1918). Ч. перша: Галицька Руїна. 1914—1917 років. Львів, 1923, 8°, 131 ст.

Жученко, М. (Дорошенко, Дмитро): По Галичині. (З мандрівки напередодні російської революції). »Літер.-Наук. Вістник«. Квїв, 1917, кн. 4, ст. 327—333.

З днів московського наїзду. (Записки з вересня 1914 р. Галичина). »Українське Слово«. Львів, 1915, № 73—80.

К[арпинський], П[лятон, о.]: Наше духовенство і церков в часі російської інвазії в Тереховельському деканаті. (Спомини). »Нива«. Львів, 1917, № 11, ст. 345—348.

Левицький, Я.: З днів російської інвазії [в Галичині]. (Спомини з 1914—1915 рр.). »Діло«. Львів, 1916, № 108—125.

[Лепкий, Мик.]: З воєнних записок. [Спомини з 1914—1915 рр.]. »Діло«. Львів, 1916, № 189—201.

Макарушка, О., Др.: Записки з часу війни. »Діло«. Львів, 1916, № 76—115.

Масляк, Вол.: З переживань Бучацького монастиря. (Спомини з воєнних літ). »Українське Слово«. Львів, 1918, № 96—101.

Партика, О.: Спомини з часів московського наїзду. »На Баторія«. »Українське Слово«. Львів, 1916, № 56—64.

Партика, О.: Спомини з часів російського наїзду. Календар »Просвіти« на р. 1916, Львів, 1916, ст. 144—153.

Петрович, Ів. (псевдонім): Галичина під час російської окупації. (Серпень 1914—червень 1915). Видавництво »Політична Бібліотека«. [Відень], 1917, 8°, 116 ст.

Ревакович, Т.: З історії недавніх днів. Перший напад на Тухлю. (Від 27/IX до 12/X 1914). »Діло«. Львів, 1915, № 21—28.

Рус, Мст.: З переживань першого наїзду [на Галичину]. »Діло«. Львів, 1916, № 202—210; № 215—219; № 222.

С[ельський], Ю.: Спомини з часів російського наїзду. »Діло«. Львів, 1916, № 140—150; № 153.

Федак, Ст., Др.: Мої спомини. Календар »Просвіти« на 1918 р. Львів, 1917, ст. 189—205.

Чарнецький, Ст.: Слідами бурі. (Записки в авті — по галицькій Україні). »Українське Слово«. Львів, 1915, № 16—23.

Ч. О.: Перехід і відворот Москалів через Буг. (Спомини). »Діло«. Львів, 1916, № 13—№ 15.

Про початок австрійсько-російської війни та про заняття Львова:

B a n d r o w s k i J.: W płomieniach. Lwów w lecie 1914 r. Kijów, 1917, 8°, 136 стр.

C h l a m t a c z M. Dr.: Lembergs politische Physiognomie während der russischen Invasion. (3/IX 1914—22/VI 1915). Erinnerungen und Betrachtungen. Wien, 1916, 8°, 128 стр.

J a n u s z, B.: 293 dni rządów rosyjskich we Lwowie. (3 września 1914 do 22. czerwca 1915). Lwów, 1915, 8°, 124 стр.

Lwów podczas inwazyi rosyjskiej w wrześniu — grudniu 1914 r. Opowiadania naocznego świadka. Wiedeń, 1914, 8°, 35 стр.

М. А.: Z pamiętnych dni Lwowa. [Спомини з 1914 р.]. „Księga pamiątkowa i adresowa wygnańców wojennych z Galicyi i Bukowiny. 1914—1915. Wiedeń, 1915, ст. 7—12.

Przysiecki, Feliks: Rządy rosyjskie w Galicyi wschodniej. (Спомини). Wydawnictwo „Wiadomości Polskich“. Piotrków, 1915, 8°, 74 ст.

Rossowski Stan.: Lwów podczas inwazyi, Lwów, 1916. XII+269 ст.

Weber, J.: Die Russentage in Czernowitz. Die Ereignisse der ersten und zweiten russischen Invasion. Czernowitz, 1915, 8°, 72 ст.

А. О.: З еміграційної мандрівки. Кілька згадок із вересня 1914 року. »Діло«. Львів, 1915, № 59—61.

Баран, Ст., Др.: Австрійські Українці на війсьній еміграції у Відні в рр. 1914/15. (Спомини). Календар Т-ва »Просвіта« на 1916 р. Львів, 1916, ст. 164—175.

Карпович, Ів.: Спомини з Красноярська. Календар »Просвіти« на рік 1920. Львів, 1919, ст. 91—98.

К[узьмови]—ч, В.: Два місяці серед українських переселенців в Туркестані. [Спомини]. »Громадський Вістник«. Львів, 1922, № 133—139.

Охримович, В., Др.: Зі Львова на Ангари. (Спомини). Календар »Просвіти« на р. 1920. Львів, 1919, ст. 73—91.

Соколовичъ, Г.: »Терновый Вѣнецъ«. Картины Талергофа, юдоль слезъ, плача и смерти. Ужгородъ, (1923), 16°, 78 ст.

Федоричка, Ів. Федорів: Талергоф або русько-українська Голгофта... Опис мук і страждання галицько-українського народу під германським ярмом в часі всесвітньої війни на заслання в Талергофі 1914—1917 р. рукою мученика й очевидця. Коломия, 1923, 8°, 71 ст. + портрет автора-селянина; те саме також етим. правописом і »язичієм«.

(У. С. С.).

[Балюк. Ів.]: З листів одного героя. (З письм четаря Івана Балюка до Дмитра Донцова). [Восниий дневник]. »Шляхи«. Львів, 1915, № 1, ст. 15—20.

Вишиваний, Василь (Архикнязь Вільгельм): У. С. С. з весни 1918 року до перевороту в Австрії. »Запорожець«. Календар на 1921 р. Відень, 1920. Річ. XII, ст. 84—98.

Вітовський Дм.: З карпатських боїв. Борба за Маківку. (Спомини). »Шляхи«. Львів, 1916, № 6, ст. 195—196.

Гузар. Ст.: Під Соколом. (Із записок У. С. В. І. курія). »Шляхи«. Львів, 1916, № 9/10, ст. 319—321.

Дзіковський, Вас.: Коло Потутор. (13. VIII. — 30. IX. 1916 р.) (Спомини учасника). Бібліотека Центральної Управи У. С. С. Ч. 3. Відень, 1917, 16°, 32 ст.

Дзіковський, Вас.: На Збруч! (слідами У. С. С.). Спомини. »Українське Слово«. Львів, 1917, № 195—201.

Дзіковський, Вас.: Семиковецькі бої. (Воєнні описи й спомини). »Світ«. Журнал. Львів, 1918, № 1, ст. 7—9; № 2, ст. 21—24; № 3, ст. 42—44.

Дзіковський, В.: У. С. С. на Поділю. (Воєнні спомини). Частина I. »Світ«. Журнал. Львів, 1917, № 2—7.

Купчинський, Ром.: Від Стрипи до Золотої Липи. Переживання від 10—12 серпня 1916. (Спомини). »Діло«. Львів, 1916, № 258—260.

Мелень, Теоф.: Битва на Маківці. (Спомини). »Наші Стрільці в рік по Шевченківським здвизі«. Відень, 1915, ст. 89—94.

Мишуга, Л., Др.: У. С. С. на Волині. Культурна праця серед волинських Українців. »Діло«. Львів, 1917, № 72—78.

Назарук, О., Др.: В першій лінії. (Описи боїв над Золотою Липою). З кривавого шляху У. С. С. Львів, 1916, ст. 49—70.

Назарук, О., Др.: Над Золотою Липою. (В таборах У. С. С.). Бібліотека Української Боевої Управи. Ч. 2. Відень, 1917, 16^о, 104 ст. + 30 ілюстр. в тексті. (Два наклади).

Назарук, О., Др.: Над Стрипою. Спомини. »Вістник Союзу визволення України«. Відень, 1917, № 133—136.

Назарук, О., Др.: Слідами Українських Січових Стрільців. Видання »Союзу визволення України«. Львів, 1916, 8^о, 156 ст.

О[пока]. М.: Перший бій. Із записок українського стрільця. »Діло«. Львів, 1915, № 71—79.

Причинки до історії Українського Січового Стрілецтва. Із записок Стрільця-очевидця. »Українське Слово«. Львів, 1917, № 9—13.

Розлупцький-Новіна, Л.: Записки до літописі Українського Січового Війська. »Шляхи«. Львів, 1916, № 5—26.

С — пький, М.: Стрілецькі спомини. »Діло«. Львів, 1916, № 151—188.

Бемко, В.: Український жовнір у полі. Слідами IV-го курія 24-го п[олку]. п[іхотинців]. »Діло«. Львів, 1916, № 247—255.

Царенко, М.: В неволі. (Спомини французького легіонера). »Воля«. Відень, 1921. Т. III, № 1/2, ст. 56—61; № 6/8, ст. 215—220; № 9/10, ст. 320—325; № 11/12, ст. 417—418.

Ш[урак], Т.: На Волини. Із записок офіцера. »Діло«. Львів, 1916, № 11—12.

Яремич, Ів.: Із днів слави 58 полку піхоти. [Описи боїв]. »Українське Слово«. Львів, 1917, №№ 64, 69, 71, 75—77.

Б — и ч ъ: Изъ боевыхъ воспоминаній. Бой подъ Р[огатином]. »Начало«. Сборникъ Лит.-Научн. Кружка при Полтав. Реал. Училищѣ. Полтава, 1918, ст. 10—29.

Günther, H.: Wie wir die Russen aus Galizien warfen. Persönliche Erlebnisse eines Regimentsadjutant. Zweite Auflage. Berlin, 1916, 8°, 88 ст. — Военні події 1915/16 pp. в Галичині.

Каррикъ, В.: Война и революція. Записки 1914—1917 г. г. »Голосъ Минувшаго«. Москва, 1918, № 4—6. — Автор згадує про південно-західний фронт і бої на Україні.

Michaelsburg, I.: Im belagerten Przemyśl. Tagebuchblätter aus großer Zeit. Leipzig, 1915, 8°, VIII+190 ст. — Дневник санітарки з часу облоги Перемишля.

Panaś, J., Ks.: Pamiętniki kapelana Legionów Polskich. Cz. I. Boje legionowe. Karpaty — Bukowina — Besarabia — Królestwo — Wołyń. Lwów, 1920, 8°, 248 ст.

Panaś, J., Ks.: Z ciężkich dni Przemyśla. (Zapiski kronikarskie naocznego świadka). Lwów, 1920, 8°, 72. ст.

Sammereyer, H.: Mit dem „Blumenteu-feln“ gegen die Russen. Drei Monate Winterfeldzug in Südpolen und Karpathen. Wien-Leipzig, 1915, 8°, (IV)+212 ст. — Опис боїв за Перемишль, Ужок, Балнгород і Карпати.

Tanner, Major: Frontberichte eines Neutralen. 1) Polen und Karpathen. Berlin, 1915, 8°, 267+(5)+64 ст.: 2) Galizien und Bukowina. Berlin, 1916, 8°, 218 ст.+64 ілюстр. на картоні. — До нас відносяться розділи: Die Vorgeschichte Karpathenkämpfe. I, ст. 49—58. Опис боїв під Лимановою, упадок Перемишля, бої в ужоцькому переході, на ст. 181—238 автор згадує своє знайомство з Українськими Січовими Стрільцями, описує докладно наступ останніх на Маківку, довше зупиняється на описі боїв під Стриєм і Львовом, ілюструючи свої описи численними фотографічними знімками.

Zeisig, W.: Mit sächs. Landwehr im Osten. (In Stellung am Serwetsch. Gegen die Bolschewiki. In Horden der Ukraine). Nov. 1917 --August 1918. Leipzig, 1920, 8°, 191 ст.

2. Україна.

(1917—1924).

Андрієвський, В.: З Минулого. (Рік 1917 на Полтавщині). Дві частини. Бібліотека »Українське Слово«, ч. 6. Берлін, 1921, 16°, 158 + 212 ст.

Андрієвський, В.: З Минулого. Том II. Від Гетьмана до Директорії. Частина перша: Гетьман. Бібліотека »Українського Слова«. Ч. 41. Берлін, 1923, 16°, 262 + (2) + 8 ст. — Том II. Частина друга: Директорія. Бібліотека »Українського Слова«. Ч. 42. Берлін, 1923, 16°, 308 + 1 + 3 стор.

Артимович, Аг. Др.: Переворот на Буковині. (Спомини). »Український Прапор«. Відень, 1919, № 23/25.

Богун, Мик.: Фрагмент зі споминів про »Народню Оборону« херсонської губернії. (На передодні кінця Денікінщини на Херсонщині). »Український Скиталець«. Відень, 1923, № 2, ст. 32—37.

Винниченко, В.: Відродження нації. Ч. I. Київ-Відень, 1920, 8°, 348 ст. — Ч. II. (Історія української революції: mareць 1917—грудень 1919 р.). Київ-Відень, 1920, 8°, 328 ст. — Ч. III. (Історія української революції). Київ-Відень, 1920, 8°, 535 ст.

Герасимович, Ів.: Життя й відносини на Радянській Україні. Бібліотека «Українського Слова». Ч. 14. Берлін, 1922, 16^о, 104 ст.

Дорошенко, Д.: Дещо про закордонну політику Української Держави в 1918 році. (Спомини й матеріали). «Хліборобська Україна». Відень, 1920/21, збірник II/IV, ст. 49—64.

Дорошенко, Д.: Замітки до історії 1918 року на Україні. (Спомини). Ibid. збірник V/VI, ст. 75—104.

Дорошенко, Д.: Мої спомини про недавнє минуле. Ч. друга. З початків відродження української державности. (Доба Центральної Ради). Львів, 1923, 8^о, 96 ст.; Ч. третя. Доба Гетьманщини. (1918). Львів, 1923, 8^о, 122 ст.; Ч. четверта. Під Директорією. На чужині (1919—1920). Львів, 1924, 8^о, 100 + (2) ст.

Завадський, В.: Як ми мандрували. Кам'янецький період. (Евакуаційні нариси). «Наш Шлях». Кам'янець. 1920, чч. 29, 31 і 33; «Воля». Відень, 1921. Том 1, № 6, ст. 267—273; «Дніпро». Календар на рік 1924. Львів, 1924, ст. 117—124.

[Калпнович, Ів.]: Як Дрогобиччина перейшла у владу Української Національної Ради. (Спомини). «Дрогобицький Листок». Дрогобич, 1918. № 1—6.

К. В.: «Всеросійська» демократична нарада в Петербурзі. (14—23 вересня 1917 року). (Скорочений уривок зі споминів). «Літер.-Наук. Вістник». Львів, 1923, кн. VII, ст. 221—229.

К. В.: Всеукраїнський військовий Генеральний Комітет і Тимчасове Правительство. (Уривок зі споминів). »Літер.-Наук. Вістник«. Львів, 1923, кн. V, ст. 34—41.

К. В.: Приїзд московських міністрів до Київа (в кінці червня 1917 року) і військова справа. (Уривок зі споминів). »Літер.-Наук. Вістник«. Львів, 1923, кн. XII, ст. 333—338.

Кордуба, МIRON, Др.: Переворот на Буковині. (З особистих споминів). »Літературно-Науковий Вістник«. Львів, 1923, кн. X, ст. 135—141, кн. XI, ст. 229—239; — кн. XII, ст. 321—333; — за 1924 р. кн. III/IV, ст. 334—346.

Кормош, Т., Др.: Спомини з останніх днів [прс Перемишль]. »Републіка«. Станиславів, 1919, № 3—4, 7—8, 10—24.

Лашенко, Р.: Як збирали Директорію У. Н. Р. (Спомини). Календар »Дніпро« на 1923 рік. Львів, 1922, ст. 7—14.

Левицький, К. Др.: Перед роком. (Спомини з 1. XI. 1918). »Український Прапор«. Відень, 1919, № 23—25; — його-ж: Перший Державний Секретаріат у Львові. (Спомини). »Український Скиталець«. Відень, 1923, № 11 (33), ст. 15—18; його-ж: Розпад Австрії і українська справа. (Політичні спомини з р. 1918). »Воля«. Відень, 1920. Том III, № 1, ст. 8—13 і № 2, ст. 54—59.

Леонтович, В.; Спомини утікача. Бібліотека »Українського Слова«. Ч. 13. Берлін, 1922, 16°, 154 ст.

Лісовий, М.: З недавно минулого. Образки з большевицького раю в Східній Галичині. »Рідний Край«. Львів, 1921, № 39, 44, 64—104.

Мишуга, Л., Др.: З Волині. (Переворот 1918 р.). »Републіка«. Станіславів, 1919, № 56, 57, 62, 63, 66, 69, 72, 75, 80; також окремою публікацією п. з.: На Волині. Перші хвили української державности. »Українські Мемуари«. [Бібліотека »Стрільця«. № 12]. Кам'янець, 1919, 16°, 50 ст.

Назарук, О., Др.: Рік на Великій Україні. Конспект споминів з української революції. »Українські Мемуари«. Відень, 1920, 16°, 344 ст.

Ніковський, А.: Як повстала Скоропадщина на Україні. Кпів, 1919, 8°, 23 ст.

Скоропадський, Павло: Уривок зі »Споминів« Гетьмана Павла Скоропадського. І. Український Корпус. »Хліборобська Україна«. Відень, 1922/23. Збірник VII/VIII, ст. 3—60.

Скоронис-Йолтуховський, Ол.: Мої »злочини«. (І. Мої відносини до царської Росії, до Німеччини і до революційної Росії. II. До урядів Центральної Ради, Гетьмана і Директорії). »Хліборобська Україна«. Відень, 1919/20, Збірник II/IV, ст. 191—237.

Творидло, М.: З красивих днів на Підкарпатю. (Спомини про 1918 р.). Календар »Провсвіт« на 1923 р. Ужгород, 1922, ст. 40—51.

Франко, Тарас: З Харкова до Львова. [Спомини з дороги]. »Громадський Вістник«. Львів, 1922, № 110—112; того-ж автора: По той бік добра і зла. [Спомини з радянської України]. »Громадський Вістник«. Львів, 1922, № 131—138.

Характерник: Згадки з минулого. (1916—1921 рр.) »Літер.-Наук. Вістник«. Львів, 1924, кн. VII/IX, ст. 285—298.

Цьокач, І., Др.: Від Денікіна до більшовиків. Фрагмент споминів з Радянської України. Видання »Українського Прапора«. Відень, 1921, 16^о, 20 ст.

(На чужих мовах).

Авербухъ, Н. П. (Аверіусъ): Одесская »Чрезвычайка«. Большевицкий застѣнокъ. Факты и наблюденія. Часть первая. Кпшеневъ, 1920, 8^о, 37 ст.

Алининъ, К.: »Чека«. Личныя воспомнанія объ Одесской Чрезвычайкѣ. Одесса, 1919, 8^о, 91 + (1) ст.

Бережанскій, Ник.: Польско-совѣтскій миръ въ Ригѣ. (Изъ записокъ быв. редактора). »Историкъ и Современникъ«. Берлін, 1922, збірн. II, ст. 110—147; збірн. III, ст. 109—150.

Валентинъ, А. А.: Крымская эпопея. »Архивъ Русской Революціи«. Берлін, 1922, Т. V. ст. 5—100. Спомини про 1920-й рік (Денікіна—Врангеля) на Україні.

Гольденвейзеръ, А. А.: Изъ Кіевскихъ воспомнаній (1917—1921 гг.). »Архивъ Русской Революціи«. Берлін, 1922, Т. VI. ст. 161—303.

Гуль, Р. Б.: Кіевская Эпопея. (Ноябрь—декабрь 1918). Воспомнанія. »Архивъ Русской Революціи«. Берлін, 1921. Т. II, ст. 59—86.

Денисовъ, ген.: Гражданская война на Югѣ Россіи. 1918—1920 гг. (Записки). Январь—май 1918 г. Константинополь, 1921, 8°, 120 ст. Про українську революцію і гетьманство Скоропадського.

Дорошенко, Д. И.: Война и революція на Украинѣ. (Изъ воспоминаній). »Историкъ и Современникъ«. Сборникъ. Берлін, 1922. Сб. I, ст. 207—245; сб. II, ст. 180—205; сб. IV, ст. 178—209; сб. V, ст. 73—131.

Dubreuil, Ch.: Deux Années en Ukraine (1917—1919). Avec une carte de l' Ukraine. Paris, 1919. Ст. (2) + 143. 8°.

Игреньевъ, Г.: Екатеринославскія воспоминанія. (Августъ 1918—июнь 1919 г.). »Архивъ Русской Революціи«. Берлін, 1922. Том III, ст. 234—243.

Канторовичъ, Вл.: Французы въ Одессѣ. (Воспоминанія). »Былое«. Спб., 1922, № 19.

Каховская, И.: Террористический акт против ген. Эйхгорна. »Летопись Революции«. Берлін, 1923, кн. 1, ст. 215—225.

Kachowska, J.: Attentate auf Eichhorn und Denikin. (Erinnerungen). Berlin, 1923, 8°, 11 стор.

Kawalec, R.: Wspomnienia z hajdamackiej niewoli. Kraków, 1919, 16°, 63 ст. — 3 часів укр.-поль. в Галичині в 1918—19 р.

Kossak-Szczucka, Z.: Pożoga. Wspomnienia z Wołynia 1917—1919. Z przedmowa prof. St. Estreichera. Kraków, 1922, 8°, X + 433 + (1) ст.; друге вид. в 1924 р.

Лейхтенбергскій, Г. Н. герцогъ: Воспоминанія объ Украинѣ. (1917—1918). Авторизованный переводъ съ французскаго. Берлін, 1921, 8°, 52 стор. — Також по французьки, німецьки та італійськи.

Л — ой, Л.: Очерки жизни въ Києвѣ въ 1919—20 г. г. »Архивъ Русской Революціи«. Берлін, 1922. Т. III, ст. 210—233.

Лукомскій, А. ген.: Изъ воспоминаній. »Архивъ Русской Революціи«. Берлін, 1921. Т. II, ст. 14—44; — Т. V, ст. 101—190; — Т. VI, ст. 81—160. Автор більшу частину споминів присвячує українській революції 1917—1919 р.

Макусzyński, K.: Radosne i smutne. Wyd. drugie. Warszawa, 1922. На ст. 5—106 п. з.: По роковсіє, спомни про Київ в 1917—18 р.

Маляревскій, А. (Сумской, А.): На переэкзаменовкѣ. П. П. Скоропадскій и его время. »Архивъ Гражданской Войны«. Берлін, 1923. В. II, ст. 103—142.

Марголинъ, Л.: Украина и политика Антанты. Записки еврея и гражданина. Берлін, 1922, 8°, 397 ст.

Раковскій, Г. Н.: Въ станѣ бѣлыхъ. Отъ Орла до Новороссійска. Гражданская война на Югѣ Россіи. Константинополь, 1920, 8°, 341 стор. — Йогож: Конецъ Бѣлыхъ. Отъ Днѣстра до Босфора. (Вырожденіе, агонія и ликвидація). Прага, 1921, 8°, 276 ст.

Рафесъ, М. Г.: Два года революции на Украинѣ. Расколъ »Бунда«. Москва, 1920, 8°, 168 ст.

Рафесъ, М. Г.: Наканунъ паденія гетманщины. Изъ переживаній 1918 года. Кіевъ, 1919, 8°, 96 ст.

Рафес, М. Г.: Ойф'н швел фун дер Контр-революци. (На порозі контр-революціі). Екатеринослав, 1918, 8°, 141+(1) ст.

Станкевичъ, В. Б.: Воспоминанія 1914—1919 г. г. Берлін, 1920, 8°, 356 ст.

Stratz, H.: Drei Monate als Geisel für Radek. Persönliche Erlebnisse in der Ukraine und Soviet-Republik. Berlin, 1920, 8°, 63 ст.

Суворинъ, А. (Порошинъ, Алексѣй): Походъ Корнилова. Изданіе 1 й 2. Ростов н. Д., 1918, 8°, 135+190 ст. — Мова між пн. про Україну.

Сумской, С.: Одинадцать переворотов. (Гражданская война в Киеве). »Летопись Революции«. Берлін, 1923, кн. I, ст. 228—242.

Филлимоновъ, Ген., б. Кубанскій Атаманъ: Разгромъ Кубанской Рады. »Архивъ Русской Революции«. Берлін, Т. V. 1922, ст. 322—329 і 358—360.

Штейнманъ, Ф.: Отступленіе отъ Одессы. (Январь 1920 г.). »Архивъ Русской Революции« Берлін, 1921. Т. II, ст. 87—97.

Ярцевъ, П.: Большевики въ Харьковѣ. (Воспоминанія). Ростов н. Д., 1919, 8°, 200 ст.

W. M.: Rudki pod okupacyą ruską. (I. XI. 1918—15. V. 1919). Spisał M. W. [Lwów], 1920, 8°, 27 ст.

Українська Армія

й інші військові частини на Вел. Україні.

Аш.: Спогади про Любарські події. »Альманах літер.-військ.« Олександрів, 1921, Ч. I, ст. 13—24.

Бантиш-Каменський, Ол.: До історії козацького руху на Україні в 1917—1918 рр. Бібліотека »Українського Козака«. Біла-Церква, 1923, 8^о, 29 ст.

Божик, Ст.: Децько про українських партизан в 1919 році. (Уривок зі споминів). Календар »Червоної Калини« на 1924 р. Львів, 1923, ст. 140—144.

Гладкий, сот.: Кілька слів про повстанчу групу на Вкраїні — осінню 1921 р. (По матеріалам учасників). »На руїнах«. Збірка. Каліш, 1922, ст. 7—16.

[Гріщенко, П.]: Соколовський і сусідні групи. [Списав з уст учасника — Др. О. Назарук]. »Про Українські повстання«. Камянець, 1919, 16^о, 12+4 ст.

Д[умін], О.: Местники. (Спомини із партизантки на Великій Україні). Календар »Червоної Калини« на 1924 р. Львів, 1923, ст. 158—166. Того-ж автора: Мій пам'ятник. 1917—1918 при С. С. (Спомини). »Стрілецька Думка«. Староконстантинів, 1919, № 61—69.

Загоруйко, П.: Спогади. Часть II. Каліш, 1922, 16^о, 32 ст.

За Золотоверхий Київ. Зміст: 1) К. К., Бої на вулицях Києва 1918 р.; — 2) Поліщук: К.: При Центральній Раді. — Домашня Бібліотека »Червоної Калини«. Ч. 1. Львів, 1922, 8°, 32 стор.

Зпблікевич, Є.: Зі споминів Січовика. (1914—1919). »Українські Мемуари«. Кам'янець, 1919, 16°, 15 ст. Друге видання: Відень, 1921, 16°, 15+(1) ст.

Ірчан, М. [Бабюк, Андрій]: Махно і Махнівці. Вражіння очевидця. (Про українські повстання). Кам'янець, 1919, 16°. 32 ст.

Капустянський, М. ген.: Похід українських армій на Київ-Одесу в 1919 р. (Короткий воєнно-історичний огляд). Накладом автора. Частина I. і II. Львів, 1921, 8° 88 ст. + і мапа + 21 схем. — Частина III. Львів, 1922, 8°, 128 стор. + 25 схем.

Карпенюк, М.: На Київ. (Спомини учасника). Календар »Бистриці« на 1922 р. Станиславів, 1922, ст. 48—63.

Коновалець, Е.: Зі споминів. (С. С.). »Воля«. Відень, 1921. Т. III, № 3/5, ст. 129—132.

К[уча б] — ський, В.: Київські Січові Стрільці. (Спомини). Календар Т-ва »Просвіти« на 1922 р. Львів, 1921, ст. 149—155.

Л. А.: Бій 4-ої Київської дивізії під с. Дашковцями 13 жовтня 1920 р. (Спогади). »Альманах«. Літер. військ. журнал. Олександрів, 1921, Ч. I, ст. 49—53.

Ліпко, Н., ген.: Де-що про »Наступ Армії У. Н. Р. в листопаді 1920 р. та бій 4-ої Київ-

ської Стрілецької дивізії у с. Обухово 12 листопаду». «Український Стрілець». Олександрів, 1921, № 3, ст. 27—40.

Душненко, підполк.: Наступ Армії У. Н. Р. в листопаді 1920 р. та бій 4-ї Київської Стрілецької дивізії у с. Обухово 12 листопаду. «Альманах». Літер.-військ. журнал. Олександрів, 1921. Ч. I, ст. 31—48.

Махно, Н.: Записки Нестора Махна. Частина перша. Короткий нарис із його життя до революції 1917 р. «Воля України». Нью-Йорк, 1923, № 2 і далі.

П[ількевич], О.: Про минуле Українського Генерального Військового Комітету і початок організації Української Армії. (Спроба історичних спогадів). «Наша Зоря». Стрілкова, 1921, № 7/8—14.

Радченко, Г.: Під Чорним Островом. (Зі спогадів евакуації за Збруч у червні 1920 р.). «Літер.-Військовий Вістник». Каїш, 1921, № 1, ст. 48—53.

С. Г., 'Др.: Перші дні з більшевиками. (Зі спогадів). Календар «Червоної Калини» на 1922 р. Львів. 1922, ст. 58—64.

Спогади. Частина 1. «Тернистим Шляхом». Випуск I. Видання Культ.-Освіт. відділу 3-ї Залізної Стрілецької Дивізії. Каїш, 1921, 16°, 46 ст. — Містить: 1) Ткач. Ф.: Заснування Казанської Округової Української Ради, ст. 1—7; 2) Цілінський, підхор.: Де-що про 1917—1918 рік, ст. 7—10; 3) Шестопап, сот.: Київ в січні 1918 р., ст. 10—12; 4) Смутний, В.: В Києві,

ст. 12—14; 5) Тонін, В.: Борці за визволення України, ст. 14—19; 6) Вірний: Слава герою! (Осаул Полішкі), ст. 19—21; 7) Шандрук, полк.: 3-та Залізна дивізія і генерал Удовиченко, ст. 21—24; 8) Сердюк, П.: Спогад коз. Сердюка, ст. 24—28; 9) Шишко, хор.: Великодній спогад, ст. 29—31; 10) Селіванівський, поруч.: Не всі ті Українці, що родилися на Україні, ст. 31—34; 11) Однокоз, коз.: Згадка про бійку під Мясківкою (11 червня 1920 р.), ст. 34—35; 12) Н.: Спомин про смерть хорунжого Стеценка, ст. 35—36; 13) Меркурій: З бойового життя 8 кінної сотні, ст. 37—41; 14) Калюжний, пор.: Нова Ушиця. (5. жовтня 1920 р.), ст. 41—43; 15) П — кий: Розвідка, ст. 43—45; 16) І.: З дорогих спогадів, ст. 45—46.

Тютюнник, Юрко: Зімовий похід 1919—1920 рр. Частина І. (Політичний огляд). З документами в тексті і додатках. »Матеріали і замітки до історії визвольної боротьби«. Кн. І. Коломия-Кпів, 1923, 8°, 99+(1) ст.

Х. І., хор.: Зімовий похід Армії У. Н. Р. (Спомини). »На хвилях життя«. Літер. журнал. Петриків, 1921, № 1, ст. 12—14; — № 2, ст. 21—23.

Шемер, С.: Полковник Петро Болбочан. (Замітки до історії Запорозького Корпусу 1917—1919 рр.). »Хліборобська Україна«. Відень, 1922/23. Збір. VII/VIII, ст. 200—236.

Шепарович-Федак, О.: З Повстанцями. (Спомини). Календар »Червоної Калини« на 1922 р. Львів, 1922, ст. 99—108.

Ю р т и к, Г.: Другий всеукраїнський військовий з'їзд. Перший Універсал. (Зі споминів). »Літер.-Наук. Вістник«. Львів, 1923, кн. III, ст. 228—234; кн. IV, ст. 306—314.

Ю р т и к, Г.: Звенигородський Кіш вільного козацтва. (Спомини). »Літер.-Наук. Вістник«. Львів, 1922, кн. II, ст. 125—133.

Ю р т и к, Г.: »Перший« Симферопольський полк ім. гетьмана Петра Дорошенка. (Зі споминів). »Літер.-Наук. Вістник«. Львів, 1923, кн. I, ст. 31—42.

Ю р т и к, Г.: Стихія. (Зі споминів про Звенигородське повстання). »Літер.-Наук. Вістник«. Львів, 1922, кн. III, ст. 223—238.

Ю р т и к, Г.; Творимо. (Зі споминів про початок У. Н. Р.). »Літер.-Наук. Вістник«. Львів, 1923, кн. VI, ст. 147—159.

Я в о р о в с ь к и й, Е.: Кпівський день. (Про похід на Кпів). »Український Вістник«. Львів, 1921, № 165—167.

Я с т р ж е м с ь к и й, О.: Спомини з Добровольської Армії. »Українське Слово«. Житомир, 1920, № 1, 2, 4, 5, 7, 8.

(На чужих мовах).

Г е р а с и м е н к о, К. В.: Махно. (Воспоминая). »Историкъ и Современникъ«. Берлін, 1922, збірн. III, ст. 151—201. Український переклад В. Дорошенка в »Ділі«. Львів, 1923, № 191—212.

К р а с н о в ъ, П. Н.: Всевеликое Войско Донское. (Воспоминая). »Архивъ Русской Революціи«. Берлін, 1923. Т. V, ст. 190—321.

Кубанецъ: Отъ Екатеринодара до Мечетинской. (Два мѣсяца похода Кубанской и Добропольческой Арміи). Ростовъ н. Д., 1918, 8°, 48 ст.

Лейхтенбергскій, Г. герцогъ: Какъ началась »Южная Армія«. »Архивъ Русской Революціи«. Берлін, 1923. Том VIII, ст. 166—182.

Францъ, Г., маіоръ: Эвакуація германскими войсками Украйны. (Зима 1918—1919 гг.). »Историкъ и Современникъ«. Берлін, 1922, Т. II. ст. 262—269.

Галицька Армія.

Бізанц, підполк.: Ягольниця. (З боїв у Схід. Галичині). Календар „Червоної Калини« на 1923 р. Львів, 1922, ст. 52—59.

Бородневич, Є.: В чотирокутнику смерті. Причинки до трагедії У. Г. А. на Великій Україні. (Із воєнного записника). Львів, 1921, 8°, 86 + (2) ст.

Вовк, П.: Волинь під військовим зарядом Галичан 1919 р. Частина II. »Український Скупалець«. Відень, 1923, № 1—12.

Дівнич, А.: В Житомирі. (Начерк із побуту У. Г. А. в 1919 р.). Календар »Червоної Калини« на 1923 р. Львів, 1922, ст. 101—106.

Дівнич, А.: Під Бережанами. (Лисоня, пролом, похід 18—22. червня 1919 р.) Календар »Червоної Калини« на 1922 р. Львів, 1922, сто. 49—53.

Дівнич, А.: Під Чортковом. (6. червня, 1919 р.) »Український Прапор«, Відень 1921, № 50.

Жибачинський, Ст.: Мармарош-Сигітська кампанія. Як Галичане займали Угорську Україну. »Українські Мемуары«. Кам'янець, 1919, 16^о, 16 ст.

Зубик, Ром.: Із моїх споминів. (Про боротьбу о Львів). »Календар Укр. Роб. Союзу на 1924 р.« Скрантон, Па., 1924, стор. 55—57.

Ірчан, М. (Бабюк, Андрій): Трагедія Першого Травня. Спомини з горожанської війни на Україні. Частина перша. Видавництво »Молот«. Нью-Йорк, 1923, 16^о, 163 + (2) ст.

Колтунюк, Р.: З кліщів смерті. Частина II. (Спомини з галицької боротьби з Поляками). »Український Скиталець«. Відень, 1923, № 1—10.

Того-ж автора: З українсько-польських боїв. (Спомини парламентаря). »Український Скиталець«. Відень, 1923, № 6—12.

Кренжаловський, Д.: Львів в українських руках. (1—21. XI. 1918). »Українські Мемуары«. Кам'янець, 1919, 16^о, 53 + (3) ст.

Купчанко, К., сот.: Армія групи ген. Кравса в наступі на Київ в серпні 1919 року. (Карта 1:200.000). Календар »Червоної Калини« на 1923 р. Львів, 1922, ст. 108—117.

Лазурко, Ом.: Дещо із санітарних відносин У. Г. А. (Спомини). »Український Скиталець«. Відень, 1923, № 5—12.

Левицький, О.: Галицька Армія на Великій Україні. (Спомини з часу від липня до грудня 1919). »Українські Мемуары«. Відень, 1921, 16^о, 194 ст.

Лозинський. М.: Спомини про Дмитра Вітовського. (З портретом. »Воля«. Відень, 1919, Т. III, № 3, ст. 106—110.

Мишуга, Л., Др.: Похід українських військ на Київ. (Серпень 1919 р.). Відень, 1920, 16°, 32 стор.

Між молотом а ковалом. (Причинки до історії Української Армії). Зміст: 1. Божик, Ст.: З останніх днів У. Г. А.; — 2. Дольницький, М.: Над пропастью. (Причинки до історії У. Г. А. з часів перед переходом до Деникіна); — 3. Кузьмів, Яр.: Кінець кровавої епопеї. (23. IV. —26. IV. 1920). Львів-Київ, 1923, 8°, 79 ст.

Німчук, Ів.: Українська військова організація у Відні в дніх перевороту. (Причинок до історії будови української держави в Галичині). Відень-Львів, 1922, 16°, 16 ст.

Стефанишин, А.: Крижопіль. Фрагмент з боїв 1-го пробоевого Гуцульського куріня на Великій Україні. (З дневника). Календар »Червоної Калини« на 1924 рік. Львів, 1923, стор. 144—150.

Тобілевич, Софія (Карпенко-Кара): Рідні гості. Спогади з побуту Українських Січових Стрільців на Степовій Україні. Львів-Київ, 1922, 16°, 38 ст.

Той-Сам: На вулиці Бема [у Львові]. (Зі спогадів сотенного команданта). Календар »Червоної Калини« на 1923 рік. Львів, 1922, стор. 42—50.

Шах, Ст.: »Бляхарі« в Сокалі. (Військовий спомин). Календар Т-ва »Просвіта« на 1923 р. Львів, 1922, ст. 46—49,

Шкрумеляк, Ю.: Поїзд мерців. Картини жертв і трудів. Львів-Київ, 1922, 8°, 96 ст.

(В чужих мовах).

Krzysiak, Fr. S.: Z dni grozy we Lwowie. (Od 1—22 listopada 1918 r.). Lwów, 1919, 8°, 64 ст.

Łapiński-Nilski, Stan., kap. i Kroń, Al., por. art.: Listopad we Lwowie. (1918 r.). Poznań, 1920, 8°, 95 ст.

Maćkowski, Z., kap.: Walki III/8 p. p. Legjonów z Ukraińcami — od 6 stycznia do 20 sierpnia 1919 r. Ministerstwo Spraw Wojskowych. Warszawa, 1920, 8°, 29 ст.

Próchnik, A., podpor.: Obrona Lwowa od 1 do 22 listopada 1918 r. Zamość, 1919, 8°, 52 стр.

Бібліографічні праці того-ж автора:

1) Огляд воєнної української бібліографії. (За час першого року світової війни). »Українське Слово«. Львів, 1915, №. 51—83

2) Преса з приводу смерти Івана Франка. (Бібліографічні замітки). »Шляхи«, Львів, 1916, №. 17/18, стор. 594—597; №. 19—22, стор. 690—691.

3) Польські наукові причинки по українознавству. (За 1914—1916 рр.) Бібліографічна студія. »Шляхи«. Львів, 1916, №. 20—26.

4) Переклади з української літератури. (Бібліографічний список). »Шляхи«, Львів, 1916, стор. 222—223, 287—288, 351—352 і за січень 1917, стор. 117—119.

5) Важніші жерела до історії українських січових стрільців. Стрілецький календар-Альманах на рік 1917. Львів, 1917, стор. 152—157.

6) Поазбучний список творів Михайла Яцкова (1900—1917). У збірці М. Яцкова: »Далекі Шляхи«. Львів, 1917, стор. 89—98.

7) Показчик авторів та їх творів у тижневнику «Воля» за 1919 рік. Відень, 1920, 8°, XL стор.

8) Показчик до римської літератури. (Переклади латинських авторів на українській мові. Причинки, статті, студії про римську історію й літературу). У публікації Тараса Франка: Огляд історії римської літератури. Львів, 1921, стор. 196—214.

9) Показчик до української соціалістичної і комуністичної літератури. Видання Бібліотеки «Нової Доби», №. 20. Відень, 1921, 16°. VIII+112 стор.

10) Джерела до історії культури. (Бібліографічний список). В публікації Ліперта, Ю.: Історія культури в трьох нарисах. Переклад П. Дятлова і Хв. Мойси. Нью-Йорк-Відень, 1922, 8°, стор. VI—XI.

11) Каталог Видавничого Т-ва «Вернигора» у Квіві. Представництво у Відні. [Відень, 1922], 8°, 36 стор.

12) Короленко в українській літературі. (Бібліографічний огляд). «Українське Слово». Берлін, 1922, № 144—145.

13) Літопис української публікації за 1918 рік. «Книга». Бібліографічний журнал. Відень [1922], кн. I. стор. 47—69.

14) Всеукраїнська Бібліографія за 1923 рік. (Спроба систематичної реєстрації). Книжка». Станіславів. 1923, № 1/5, стор. 58—63; № 6/10, стор. 161—188.

15) Українська преса і видавництва за 1923 рік. Календар Т-ва «Просвіта» за 1924 р. Львів, 1924, стор. ХСІІ—СІV, і окремою відбиткою, накладом автора. Львів, 1924, 8°, 16 стор.

16) Українська історична бібліографія за 1914—1923 рр. (Публікації в українській мові). »Записки Наукового Товариства ім. Шевченка«. Львів, 1924. Том СХХХІV/СХХХV, стор. 185—239; — також окремою відбиткою п. з.:

17) Бібліографія Українознавства за 1914—1923 рр. Зібрав... Випуск І. Історія України. (Публікації в українській мові). Матеріали до української бібліографії. Видає. Бібліографічна Комісія Наукового Товариства ім. Шевченка. Том V. Випуск І. Львів, 1924, 8°, 60 стор.

18) Українська мемуаристика 1914—1924 рр. (Бібліографічний реєстр). »Стара Україна«. Львів, 1924, № IX/X, стор. 145 - 150; також окремою відбиткою, Львів, 1925, 16°, 32 стор.

19) Показчик сучасної української культури. (І. Українські наукові та освітньо-культурні установи. ІІ. Українська преса ІІІ. Українські видавництва). Календар »Друкарь« на 1925 р. Львів, 1925; — також окремою відбиткою: Львів, 1925, 8°, 16 стор.

20) Список видань Товариства »Просвіта« у Львові за 1868—1924 рр. (Друкується).

